

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (QUANTITATIVE RESEARCH) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็นสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ และเป็นการวัดครั้งเดียว (ONE-SHOT DESCRIPTIVE STUDY)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต้น และปลาย อายุระหว่าง 13-18 ปี ของโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร

จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร	165,195 คน
จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร	98,711 คน
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในการศึกษาค้างคือ	263,906 คน
(ข้อมูลจากกองแผนงาน กรมสามัญศึกษาปี พ.ศ. 2541)	

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage) ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 263,906 คน ผู้วิจัยใช้ตารางของ Taro Yamane (อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2534) ในระดับความเชื่อมั่น 95% กำหนดความผิดพลาดไม่เกิน 5% จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สามารถยอมรับผลการวิจัยได้คือ 400 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ 400 คน
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและปลายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกศึกษาเฉพาะโรงเรียนชั้นมัธยมที่เป็นสหศึกษา

3. การแบ่งกลุ่มโรงเรียนจะแบ่งเป็น 3 กลุ่มตามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครทั้งหมด 38 เขต

- เขตเมือง 14 เขต มีโรงเรียนชั้นมัธยมที่เป็นสหศึกษา 17 โรงเรียน
- เขตต่อเมือง 17 เขต มีโรงเรียนชั้นมัธยมที่เป็นสหศึกษา 33 โรงเรียน
- เขตชานเมือง 7 เขต มีโรงเรียนชั้นมัธยมที่เป็นสหศึกษา 17 โรงเรียน

4. ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (SIMPLE RANDOM SAMPLING) เลือกโรงเรียนขึ้นมาคิดเป็นสัดส่วน 4 : 4 : 2

- เขตเมือง ได้แก่	โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์	เขตบางซื่อ
	โรงเรียนวัดสังเวช	เขตพระนคร
	โรงเรียนราชวินิต	เขตดุสิต
	โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ	เขตห้วยขวาง
เขตต่อเมือง ได้แก่	โรงเรียนหอวัง	เขตจตุจักร
	โรงเรียนนนทรีวิทยา	เขตยานนาวา
	โรงเรียนบางปะกอกวิทยา	เขตราษฎร์บูรณะ
	โรงเรียนบางกะปิ	เขตบางกะปิ
-เขตชานเมือง ได้แก่	โรงเรียนวัดราชโอรส	เขตจอมทอง
	โรงเรียนโพธิสารพิทยากร	เขตคลองสาน

5. เมื่อได้ชื่อโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียน จึงทำการสุ่มตัวอย่างห้องเรียนระดับมัธยมปีที่ 1 จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับละ 1 ห้อง

6. เมื่อได้ห้องเรียนทั้ง 6 ห้องจึงทำการสุ่มตัวอย่างนักเรียนขึ้นมาห้องละ 10 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และรายได้

1.2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ หมายถึง ความเคย และความบ่อยครั้งในการได้รับข่าวสาร ซึ่งกำหนดการวัดจากตัวแปรต่อไปนี้

1.2.1 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อในการรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชน

- การเคยเปิดรับ
- ความบ่อยครั้งในการเปิดรับ
- การใช้เวลาในการเปิดรับ

1.2.2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในโครงการ “โรงเรียนสีขาว” จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล

- การเคยเปิดรับ
- ความบ่อยครั้งในการเปิดรับ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ความรู้เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว”

2.2 ทักษะคิดเกี่ยวกับโครงการ และสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในโครงการ “โรงเรียนสีขาว”

2.3 แนวโน้มในการปฏิบัติตามโครงการ “โรงเรียนสีขาว”

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (QUESTIONNAIRE) 1 ชุด แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ และเอกสารต่างๆ รวมถึงศึกษาทั้งการสร้างแบบสอบถามอย่างละเอียด ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายปิด(CLOSE-ENDED QUESTIONS)และคำถามแบบปลายเปิด(OPEN-ENDED QUESTIONS) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 7 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ การศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไป

กำหนดการให้ค่าคะแนนของความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อมวลชน ในการรับข่าวสารต่างๆ ไป ในคำตอบดังนี้

ไม่เคย	0 คะแนน
นานๆ ครั้ง	1 คะแนน
บางวัน	2 คะแนน
เกือบทุกวัน	3 คะแนน

ทุกวัน 4 คะแนน
 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้
 ระดับการเปิดรับข่าวสาร
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.00 มีการเปิดรับข่าวสารต่ำ
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.01 - 3.00 มีการเปิดรับข่าวสารปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.01 - 4.00 มีการเปิดรับข่าวสารสูง

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในโครงการ “โรงเรียนสีเขียว”

กำหนดการให้ค่าคะแนนความบ่อยครั้ง ในการเปิดรับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในโครงการ “โรงเรียนสีเขียว” ในคำตอบดังนี้

ไม่เคย	0 คะแนน
นานๆ ครั้ง	1 คะแนน
บางครั้งบางคราว	2 คะแนน
บ่อยครั้ง	3 คะแนน

ระดับการเปิดรับข่าวสารของโครงการ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 1.00 มีการเปิดรับข่าวสารต่ำ
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.01 - 2.00 มีการเปิดรับข่าวสารปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.01 - 3.00 มีการเปิดรับข่าวสารสูง

ตอนที่ 4 เป็นการทดสอบความรู้ เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีเขียว” รวมถึงความรู้ในวัตถุประสงค์ของโครงการ “โรงเรียนสีเขียว”

กำหนดการให้คะแนนของ ผู้ที่ตอบถูก จะได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน
 การกำหนดระดับความรู้ เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีเขียว” จำนวน 10 ข้อ

ระดับความรู้เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีเขียว”	คะแนน
ต่ำ	0-3
ปานกลาง	4-7
สูง	8-10

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามทัศนคติ เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว” เป็นการวัดความคิดเห็นโดยมีมาตราวัดแบบ LIKERT-SCALE ทั้งเชิงลบ 1 2 3 4 5 และเชิงบวก (5 4 3 2 1) เพื่อให้สอดคล้องกับการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถาม

	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ระดับทัศนคติที่มีต่อของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 การมีทัศนคติในเชิงลบสูง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 การมีทัศนคติในเชิงลบ
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 การมีทัศนคติปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 การมีทัศนคติในเชิงบวก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 การมีทัศนคติในเชิงบวกสูง

ตอนที่ 6 เป็นแบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในโครงการ “โรงเรียนสีขาว” เป็นการวัดแบบ LIKERT SCALE ทั้งเชิงลบ (1 2 3 4 5) และเชิงบวก (5 4 3 2 1) เพื่อให้สอดคล้องกับการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถาม

	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ระดับทัศนคติที่มีต่อของสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 การมีทัศนคติในเชิงลบสูง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 การมีทัศนคติในเชิงลบ
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 การมีทัศนคติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 การมีทัศนคติในเชิงบวก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 การมีทัศนคติในเชิงบวกสูง

ตอนที่ 7 เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่อแนวโน้มในการปฏิบัติตามโครงการ“โรงเรียนสีขาว”เป็นการวัดความคิดเห็นโดยมีมาตราวัดแบบ LIKERT-SCALE ทั้งเชิงลบ 1 2 3 4 5 และเชิงบวก (5 4 3 2 1) เพื่อให้สอดคล้องกับการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถาม

	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ระดับทัศนคติที่มีต่อแนวโน้มในการปฏิบัติตามโครงการ“โรงเรียนสีขาว”

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 การมีทัศนคติในเชิงลบสูง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 การมีทัศนคติในเชิงลบ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 การมีทัศนคติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 การมีทัศนคติในเชิงบวก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 การมีทัศนคติในเชิงบวกสูง

การทดสอบเครื่องมือ

ได้มีการนำแบบสอบถามไปทำการ Pretest โดยใช้การทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่เลือกสุ่มไว้ จำนวน 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของคำถามและคำตอบที่ใช้ในแบบสอบถาม หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วจึงนำออกไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

หลังจากได้ข้อมูลแล้วทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS FOR WINDOW การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (DESCRIPTIVE ANALYSIS)เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั้งในการรับข่าวสารต่างๆ ไป และสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในโครงการ “โรงเรียนสีขาว” แต่ละสื่อและระดับความรู้ทัศนคติเกี่ยวกับโครงการและสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์โดยการคำนวณเป็นร้อยละ (PERCENTAGE) และค่าเฉลี่ย(MEAN)

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (QUANTITATIVE ANALYSIS)เป็นการใช้สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานทั้งหมดคือการวิเคราะห์โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (PEARSON'S PRODUCT MOMENT CORRELATION COEFFICIENT)